

Handläggare
Maria Kearsley**Till**
Trafiknämnden
2026-09-24

Förslag på Tegelbacken och Katarinaparken som nya kommuncentrala parker. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på kommunfullmäktiges uppdrag att utreda Tegelbackens och Katarinaparkens lämplighet som kommuncentrala parker.
2. Trafiknämnden godkänner trafikkontorets förslag att lägga till Tegelbacken inklusive Rödbodtorget, och Katarinaparken inklusive Slussens centralt belägna gröna ytor, till stadens övriga kommuncentrala parker.
3. Trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Tegelbacken inklusive Rödbodtorget, och Katarinaparken inklusive Slussens centralt belägna gröna ytor, blir kommuncentrala parker och att förvaltningsuppdraget, samt tillhörande driftmedel tillfaller trafiknämnden.
4. Trafiknämnden beslutar att anmäla besluten till Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Ulrika Falk
Avdelningschef

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
maria.kearsley@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Fredrik Toller
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden fick i kommunfullmäktiges budget för 2026 i uppdrag att i samarbete med Norra innerstadens och Södermalms stadsdelsnämnder utreda Tegelbackens och Katarinaparkens lämplighet som kommuncentrala parker.

Budgetuppdraget har utretts av trafikkontoret i samråd med Norra innerstadens och Södermalms stadsdelsförvaltningar, som ställer sig positiva till föreslagen hantering. Utredningen har resulterat i ett förslag om att lägga till Tegelbacken, inklusive Rödbodtorget och Katarinaparken, inklusive Slussens centralt belägna gröna ytor, till stadens övriga kommuncentrala parker. Skälen för bedömningen är att båda platserna utgör centrala platser som nyttjas av många invånare och besökare från hela staden. Uppskattade kostnader för drift och renhållning av nya gröna ytor inom Tegelbacken och Katarinaparken uppgår totalt till cirka 600 tkr per år. Att trafiknämnden får ansvar för platserna ligger i linje med trafiknämndens uppdrag att sköta Stockholms offentliga rum så att de är trygga, attraktiva, framkomliga och hållbara.

Bakgrund

Trafiknämnden fick i kommunfullmäktiges budget för 2026 i uppdrag att i samarbete med Norra innerstadens och Södermalms stadsdelsnämnder utreda Tegelbackens och Katarinaparkens lämplighet som kommuncentrala parker. Trafikkontoret har fört dialog med Norra innerstadens och Södermalms stadsdelsförvaltningar om driftansvar av platserna ovan. Berörda stadsdelsförvaltningar ställer sig positiva till föreslagen hantering.

Enligt kommunfullmäktiges gällande reglemente för trafiknämnden (2024:19) ansvarar nämnden bland annat för skötsel och underhåll av samt investeringar i stadens gator, vägar och torg samt de kommuncentrala parkerna Kungsträdgården, Strömparterren, Berzelii park, Norra Bantorget och Hansta naturreservat i Järva friområde. Enligt reglementet för stadsdelsnämnderna (2024:18) anges ett ansvar för investeringar i samt skötsel och underhåll av parker, parkvägar och grönområden. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar därmed för skötsel av gröna ytor även på detaljplanlagd gatumark, dock ej träd på gatumark för vilka trafikkontoret ansvarar.

Kommuncentrala parker

I samband med kommunfullmäktiges beslut om omorganisation av gatu- och fastighetskontoret till inrättandet av marknämnden och

trafiknämnden år 2005, beslutades att ett antal parker skulle övergå till central förvaltning med driftansvar via trafiknämnden, så kallade kommunalcentrala parker. Av beslutsunderlagen framgår att kommuncentrala parker avsåg historiska parker och grönområden med stor regional betydelse, som nyttjades av många stockholmare och andra besökare och inte bara lokalt. Platser som angavs var Kungsträdgården, Strömparterren, Berzelii park, Norra Bantorget, Årstafältet och Järva friområde. Initialt ingick även Humlegården. Gällande Årstafältet och Järva friområde angavs att ansvaret för skötseln i ett övergångsskede skulle skötas centralt av trafiknämnden respektive marknämnden, för att efter iordningsställandefasen pröva lämplighet att lägga över ansvaret på berörda stadsdelsnämnder. Årstafältet överlämnades från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd den 1 januari 2021.

Trafikkontoret ansvarar för drift och underhåll av Hansta naturreservat. Hansta har värdefulla hållmarksskogar och ett Natura 2000-område med ekskogar och hassellundar. Närmast Akalla finns den nyligen anlagda landskapsparken Hansta hage med ängsytor samt dammar för salamander och groddjur. Enligt kartan med illustrationer nedan framgår ungefärliga rådighetsytor för Järvafältet uppdelat på fastighetskontoret, Järva stadsdelsförvaltning, trafikkontoret och kyrkogårdsförvaltningen.

Karta med illustration över ungefärliga rådighetsgränser för olika delar av Järvafältet. Gröna ytor - trafiknämnden, rosa ytor - Järva stadsdelsnämnd, orangea ytor - kyrkogårdsnämnd, grått norr om den röda gränsen - Järva stadsdelsnämnd, grått söder om den röda gränsen - fastighetsnämnden, förutom de vägar trafiknämnden ansvarar för enligt överenskommelse

Samtliga beslutade kommuncentrala parker i centrala lägen är belägna inom detaljplanelagd parkmark. Föreslagna tillkommande gröna ytor inom Tegelbacken och nya Slussen är belägna inom detaljplanelagd gatumark, undantaget Katarinaparken som är inom planlagd parkmark.

Utifrån det som angavs i bakgrunden till kommunfullmäktiges beslut om inrättande av kommuncentrala parker har trafikkontoret utgått från följande perspektiv, vilka skapar goda förutsättningar för genomförbarhet och synergieffekter. En kommuncentral park:

- Är centralt belägen
- Är omgiven av i huvudsak kontor och kollektivtrafik
- Är del av turiststråk alternativt välbesökt turistmål
- Har anläggningar med hög kvalitet och viktig för stadsbilden
- Har hög tillgänglighet, högt besöksstryck och högt slitage
- Har höga krav på renhållning och säkerhet
- Har tekniskt komplexa anläggningar på exempelvis bjälklag, med speciallösningar för växtbäddar och bevattningsanläggningar.

Nedan redogörs för de nya stadsmiljöerna på Tegelbacken och Katarinaparken som i budgetuppdraget föreslås utredas som möjliga kommuncentrala parker. För Tegelbacken innefattas även nya gröna ytor på angränsande Rödbodtorget. För Katarinaparken berörs även centralt belägna gröna ytor inom nya Slussen.

Tegelbacken och Rödbodtorget

Den nu pågående ombyggnationen av Tegelbacken och Rödbodtorget är ett investeringsprojekt som genomförs av trafikinämnden. Platsen byggs om från att vara en trafikplats till att rymma helt nya offentliga rum mitt i den centrala staden. Både Tegelbacken och Rödbodtorget är planlagda som gatumark. Entreprenadstart för ombyggnation av platserna inleddes hösten 2024 och invigdes i juni 2026.

Illustration över nya Tegelbacken och Rödbodtorget med nya offentliga parker och torg.

På Tegelbacken planteras träd, häckar och perennnytor som inramning av den centrala gräsytan. På platsen ges utrymme för vila, lek, promenader och sittplatser i både sol och skugga.

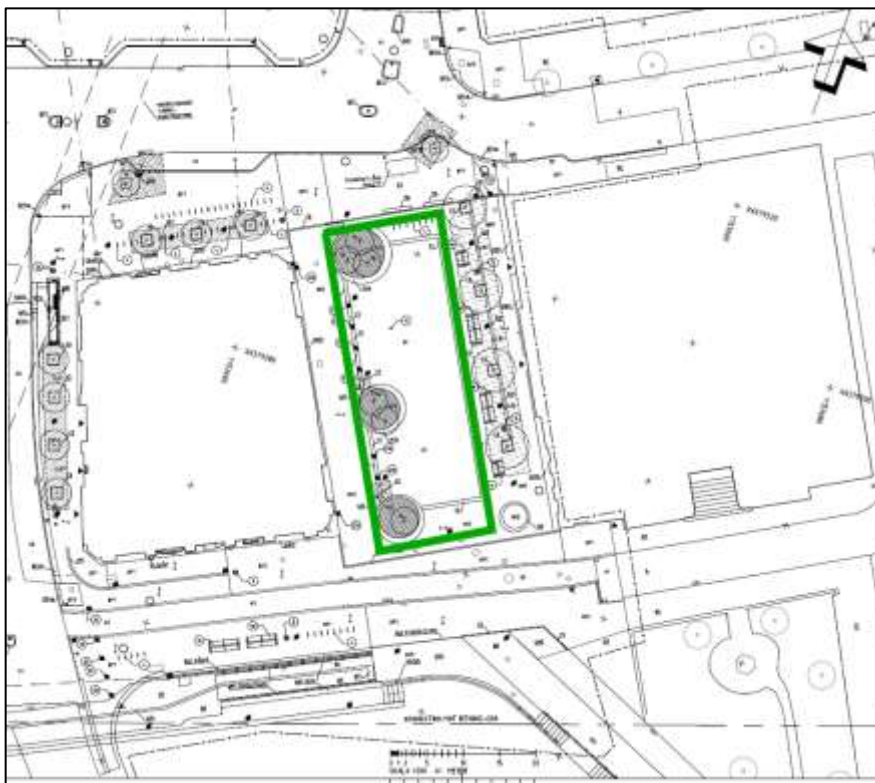
Rödbodtorget, som är beläget mellan Centralpalatset och Konstakademien, ges upphöjda planteringar samt en öppen yta för konst, marknad eller andra evenemang.

Samtliga gröna ytor vid Tegelbacken och Rödbodtorget har två års garantiskötsel via entreprenadprojektet och ett övertagande av driftansvar sker därmed hösten 2028 och innefattar drift, underhåll och renhållning av stensmjölsytor, paradgräsyta, häckar, och upphöjda perennplanteringar samt nyanlagd bevattningsanläggning. Ytor och kostnader redovisas nedan under rubriken *Analys och konsekvenser*. Övertagande av gatuträd samt övriga ytor och möblering sker enligt avtal av trafikkontoret och berörs inte av denna utredning.

I kartorna nedan anges vilka ytor som föreslås tillkomma trafiknämndens ansvarsområde och hanteras som kommuncentral park.

Tegelbacken

Röd bodtorget. Grön markering i karta anger yta med parkdrift som föreslås övergå i trafikkontorets ansvar som kommuncentral park. Övriga ytor och gatuträd driftas av trafikkontoret som gatemark.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
maria.kearsley@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Katarinaparken och nya Slussen

Nya Slussens omfattande ombyggnadsprojekt är ett investeringsprojekt som genomförs av exploateringsnämnden. Entreprenadarbetena för nya Slussen påbörjades 2016 och beräknas färdigställas när Katarinaparken står klar 2029. Av de gröna miljöerna inom nya Slussen är det endast Katarinaparken som är planlagd som parkmark. Övriga ytor är gatumark.

Nya Slussen anpassas för att möta behovet hos dagens och morgondagens stockholmare med en ny trafiklösning som prioriterar cykel- och gångtrafik. Nya Slussen blir en ny central mötesplats och omstigningsnod där många människor kan mötas och umgås, vilket bland annat möjliggörs av de nya gröna miljöerna.

Inom nya Slussen sker plantering av gatuträd, upphöjda planteringsytor med buskar, perenner och lök samt Katarinaparkens gräsyta i etapper. Arbetet med plantering av gröna ytor startade hösten 2024 på Munkbrokajen. Alla gröna ytor har två års garantiskötsel via Slussenprojektet och ett övertagande av driftansvar sker därmed successivt mellan hösten 2026 och 2030 och innefattar drift, underhåll och renhållning av stensytor, paradgräsyta, upphöjda planteringar samt träd i vegetationsyta. Ytor och kostnader redovisas nedan under rubriken *Analys och konsekvenser*. Övertagande av gatuträd samt övriga ytor och möblering sker enligt avtal av trafikkontoret och berörs inte av denna utredning.

I kartan nedan anges vilka ytor som föreslås tillkomma trafikkontorets ansvarsområde och hanteras som kommuncentral park.

Gröna ytor inom grön markering i karta anger yta med parkdrift som föreslås övergå i trafiknämndens ansvar som kommuncentral park. Övriga ytor och gatuträd driftas av trafikkontoret i egenskap av gatumark.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret i samråd med Norra innerstadens och Södermalms stadsdelsförvaltningar.

Analys och konsekvenser

De pågående stadsomvandlingsprojekten vid Tegelbacken och Slussen innebär ett tillskott av nya centralt belägna parker och torg med en hög kvalitet i gestaltning och utförande på platser med stora besöksflöden. Alla tillkommande parkmiljöer inom projekten uppfyller samtliga av trafikkontoret uppställda kriterier för kommuncentrala parker. Båda platserna är centralt belägna, är omgivna av i huvudsak kontor och kollektivtrafik, är del av turiststråk och välbesökt turistmål, har anläggningar med hög kvalitet och är viktiga för stadsbilden, har hög tillgänglighet, högt besöksstryck och högt slitage, har höga krav på renhållning och säkerhet samt har tekniskt komplexa anläggningar.

Ekonomiska konsekvenser

Att trafiknämnden får ansvar för Tegelbackens nya parkrum, inklusive Rödbodtorget, och Katarinaparken, inklusive centralt belägna gröna ytor inom nya Slussen, kommer att innefatta drift,

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
maria.kearsley@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

underhåll och renhållning av stenmjölsytor, paradgräsytor, häck- och perennplanteringar samt träd i vegetationsyta.

Enligt nu gällande avtal för drift och renhållning av kommuncentrala parker uppskattar kontoret de utökade kostnaderna för att ta över förvaltningen av Tegelbackens nya parkrum inklusive Rödbodtorget, samt Katarinaparken och övriga centralt belägna gröna ytor inom Slussenområdet till cirka 600 tkr/år.

Trafikkontorets synpunkter

Mot bakgrund av ovanstående bedömer trafikkontoret att både Tegelbackens nya parkrum, inklusive Rödbodtorget, och Katarinaparken, inklusive centralt belägna gröna ytor inom nya Slussen, uppfyller de formulerade intentionerna för en kommuncentral park. Därutöver uppfyller platserna samtliga av de perspektiv som trafikkontoret anses krävas för kommuncentrala parker. Genom att lägga till ansvar för skötsel, underhåll och reinvestering av Tegelbacken och Katarinaparken i reglementet för trafikinämnden säkerställs att dessa centralt belägna platser med stort besöksstryck får samma höga skötselnivå som övriga kommuncentrala parker.

Bedömningen är att platserna tillsammans med befintliga kommuncentrala parker utgör ett geografiskt samlat entreprenadåtagande, alternativt underlag för eventuell framtida drift i egen regi. Den samlade geografin gör det möjligt att bygga upp en egen driftorganisation med rimlig bemanning och ett tydligt avgränsat ansvarsområde, vilket skulle ge kommunen kontroll och flexibilitet, bevarad kompetens och kontinuitet genom färre utförarbyten samt bättre långsiktig kostnadskontroll. Att hålla möjligheten öppen ger kommunen ett strategiskt handlingsutrymme att över tid välja den driftform som ger bäst kvalitet och kostnadseffektivitet. I det här tjänsteutlåtandet hanteras endast gröna ytor inom aktuella områden. I samband med ett eventuellt övertagande i egen regi kommer kontoret att hantera anslutande hårdgjorda ytor och möblering för ett sammanhållet drift- och underhållsansvar av platsen.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
maria.kearsley@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Trafikinämnden fattade den 12 februari 2026 beslut om upphandling av ramavtal för skötsel av kommuncentrala parker, dnr T2025-04121. Nytt entreprenadavtal för kommuncentrala parker börjar gälla den 1 september 2026, med avtalstid 2+1+1 år.

Genom att trafiknämnden, i egenskap av huvudaktör, får full rådighet och ansvar för drift, underhåll och investeringar av platserna underlättas även prioriteringar i framtida förvaltningsskede. Ett ansvar för de gröna ytorna vid Tegelbacken och Katarinaparken går i linje med trafiknämndens uppdrag att sköta Stockholms offentliga rum så att de är trygga, attraktiva, framkomliga och hållbara. Att Tegelbacken och Katarinaparken blir kommuncentrala parker innebär att staden på bästa sätt säkerställer att genomförda investeringar förvaltas över tid. I och med att de tillkommande parkerna ligger inom ett väl sammanhållet geografiskt område med de övriga kommuncentrala parkerna i innerstaden underlättas också ett eventuellt övertagande av driften i egen regi.

Utredningsarbetet som genomförts i samband med budgetuppdraget har visat att det finns ett behov att utreda vilka parker som fortsatt bör utgöra kommuncentrala parker. I dagsläget ingår huvudsakligen centralt belägna parker, med undantag för Hansta naturreservat inom Järva friområde. Centralt belägna parker och naturreservat har olika typer av skötsel och underhåll. Trafikkontoret ser därmed ett behov av att utreda en eventuell överlämning av Hansta naturreservat inom Järva friområde till Järva stadsdelsnämnd, utifrån det som angavs i samband med kommunfullmäktiges beslut från 2005 om att Järva friområde och Årstafältet skulle skötas centralt under en övergångsperiod.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på kommunfullmäktiges uppdrag.

Slut